

TVA retroactiv pentru firme cu codul anulat: Cineva a găsit curajul să numească problema. Acum trebuie și rezolvată bine.

O propunere legislativă depusă recent la Senat încearcă să repare o practică prin care ANAF colectează retroactiv TVA de la firme cărora cu mulți ani în urmă chiar ANAF le-a anulat dreptul de a-l colecta. E un semnal bun că problema a intrat pe agenda parlamentară și nu fără legătură cu presiunea publică din ultimele luni. Dar legea, în forma actuală, lasă o parte din afectați în afara soluției și nu rezolvă încă nimic pentru viitor.

La sfârșitul anului trecut, [un articol publicat pe StartupCafe](#) a adus pentru prima dată în spațiul public amploarea reală a problemei: mii de contribuabili verificați, validați, incluși în lista albă a ANAF, care se trezeau cu decizii de impunere pentru TVA pe perioade de până la 6 ani, însoțite de dobânzi și penalități care uneori depășeau datoria principală.

În februarie 2026, avocata Alina Nica, de la biroul de avocatură [Lawyeresse](#) a transmis un [memoriu oficial către Primul Ministru](#) în numele unui grup de contribuabili afectați, solicitând recunoașterea caracterului sistemic al problemei și corectarea ei. Răspunsul instituțiilor a fost, până de curând, ținut în surdină.

Acum, o propunere legislativă înregistrată la Senat pe 1 aprilie 2026 — B192/2026, inițiată de parlamentari USR, încearcă pentru prima dată să rezolve problema sistemic, prin lege. Inițiativa merită cu adevărat salutată, dar în forma actuală, lasă încă destule lucruri pe masă.

Notă: expunerea de motive a propunerii B192/2026 citează explicit datele și argumentele din spațiul public, inclusiv cele vehiculate în presa antreprenorială, semn că presiunea publică și-a făcut efectul.

Ce s-a întâmplat de fapt

Conform legislației române actuale, ANAF are dreptul să anuleze codul de TVA al unei firme dacă aceasta nu depune declarații, nu mai are sediu valabil, are probleme în cazierul fiscal sau intră în inactivitate temporară. Odată anulat codul, firma nu mai are dreptul să emită facturi cu TVA și operează ca orice neplătitor de TVA - care dobândește obligația înregistrării sau colectării doar în situații expres prevăzute de lege, precum depășirea plafonului de scutire sau desfășurarea unor operațiuni specifice.

Problema vine la control. ANAF a sosit, în multe cazuri și după 15 ani și a emis decizii de impunere prin care a cerut TVA retroactiv pentru toată perioada în care firma a funcționat cu codul anulat și pentru care drepturile ANAF nu au fost stinse prin prescripție. TVA pe care firma nu l-a colectat niciodată. TVA pe care, prin definiție, nu îl putea colecta, pentru că ANAF îi interzisese să o facă, iar clienților săi le interzisese să îl deducă. Peste suma principală s-au adăugat dobânzi și penalități care în multe cazuri au dublat datoria de bază. Vorbim despre sume care au atins inclusiv 100.000 Euro, exigibili imediat, pentru contribuabili mici, care au avut permanent venituri sub plafonul de scutire.

Și mai grav: în toți acești ani, ANAF a avut vizibilitate completă asupra activității firmelor respective. A încasat impozite pe veniturile declarate, fără să ridice vreodată un semn de întrebare legat de TVA. Și-a schimbat interpretarea brusc, retroactiv, după mai bine de un deceniu, generând, conform datelor din expunerea de motive, cereri suplimentare de aproape 1,75 miliarde de lei în urma a peste 15.000 de inspecții.

De ce este ilegală această practică

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a tranșat problema prin hotărârea din 3 aprilie 2025 în cauza Cityland (C-164/24). CJUE a confirmat că radierea automată din registrul TVA pentru

simple neîndepliniri administrative, fără analiza comportamentului real al contribuabilului și fără dovada participării la o fraudă, încalcă principiile proporționalității și securității juridice din dreptul european.

Mai mult, TVA-ul este o taxă pe consum, nu o sancțiune. Transformarea lui într-o penalitate patrimonială aplicată retroactiv, pentru o perioadă în care statul însuși a interzis colectarea, este incompatibilă cu Directiva europeană de TVA și reprezintă o a doua încălcare. România nu are voie să facă asta. Și a făcut-o la scară largă în ultimul an de zile.

De ce merită salutată această inițiativă

Propunerea legislativă B192/2026 prevede anularea obligațiilor de TVA stabilite prin decizii de impunere abuzive, pentru perioadele cuprinse între 2019 și momentul intrării în vigoare. Firmele care au plătit deja ar putea cere restituirea. ANAF nu ar mai emite decizii noi de același tip.

Important de subliniat: aceasta nu ar fi o amnistie în sensul classic, nu ar ierta datorii reale. Ar recunoaște că acele creanțe nu trebuiau să existe, pentru că au fost stabilite cu încălcarea dreptului european. Expunerea de motive o spune explicit și corect: este o măsură de punere în conformitate cu ordinea juridică europeană, nu un act de clemență.

Că o astfel de propunere există și că a ajuns pe agenda parlamentară este, în sine, un pas înainte. Și e mai greu de ignorat când vine după luni de articole, memorii și mii de antreprenori afectați care și-au spus povestea public.

Unde rămân semnele de întrebare

Primul: cine e acoperit?

Forma actuală acoperă anulările de cod TVA din 2015 – prezent, pentru o parte dintre motivele administrative prevăzute la art. 316. Dar viciul juridic este identic indiferent de motivul și perioada anulării (anterior 2015, sau ulterior 2015): ANAF a interzis colectarea TVA, firma a respectat interdicția, statul a cerut ulterior TVA pentru acea perioadă. O lege care tratează diferit situații juridic identice riscă să fie ea însăși vulnerabilă pe principiul nediscriminării.

Al doilea și cel mai important: ce se întâmplă după?

Propunerea rezolvă trecutul. Dar Codul fiscal conține în continuare aceleași prevederi care au permis această practică. Dacă nu modificăm și cadrul normativ, ANAF poate relua același comportament pentru perioadele care urmează. Altă cohortă de contribuabili, aceeași nedreptate, alt deceniu pierdut în litigii. O soluție completă presupune și amendarea Codului fiscal, astfel încât anularea codului de TVA să producă efecte clare și consecvente, iar impunerea retroactivă fără probă de fraudă să fie explicit exclusă.

Altfel, rezolvăm simptomul, nu boala.

Ce urmează

Propunerea B192/2026 este acum la Senat, în faza de dezbateri. Drumul până la adoptare e lung și incert. Pe site-ul Senatului există deja opțiunea de a transmite opinii pe această propunere - dacă subiectul te privește, merită urmărit.

Uneori, legile bune se îmbunătățesc cel mai mult înainte de adoptare.